

Bystrá princezna aneb Dobrodružství Chytralky

Mademoiselle de L'Héritier

Přeložila Soňa Nováková, 2017

¹ <http://utpictura18.univ-montp3.fr/GenerateurNotice.php?numnotice=A7684>

Hraběnce Madam de Murat

Píšete ty nejkrásnější veršované povídky na celém světě, a to ve verších tak pečlivých, jak přirozených. Chtěla bych vám teď, půvabná Hraběnko, jednu říct já, no nevím, jestli vás pobaví. Dnes se spíš ztotožňuji s hlavní postavou komedie *Měšťák šlechticem*, nevyužiji tedy ani verš ani prózu pro její vyprávění, ani přehnaná slova, pozlátka, či rýmy. Prostý styl mi poslouží nejlíp – krátce řečeno, půjde o nenucené, všední vyprávění, kterým jenom chci vystihnout určité mravní ponaučení. Má povídka ho poskytuje víc než dost, a proto si ji snad oblíbíte. Nese se v duchu dvou přísloví místo jednoho, teď je to přeci v módě a vám se to bude jistě zamlouvat – snažím se totiž spojit příjemné s užitečným. Uvidíte, jako naši předkové uměli nastínit, jak lehce se dá zaplést do nespočetných neřestí, když se člověku líbí nic nedělat aneb Zahálka je matka všech hříchů, jak oni sami říkali. A to, co se vám bude bez pochyb líbit je způsob, kterým vás přesvědčí, že je potřeba se mít pořád na pozoru. Správně tušíte, že tím chci říct, že opatrnosti není nikdy nazbyt.

Láska jen vzácně vyhraje

když srdce se srdcem nehraje.

Od dobyvatele k obavám,

že váš rozum bude oklamán,

krásky, pokud chcete chránit svá srdce,

je třeba pečovat o svého ducha více.

Pokud i navzdory vaší snaze,

je váš úděl milovat,

nenechte svému srdci tak snáze,

neznámého panovat.

Vyvarujte se sladkých mladíků,

a jejich postelových mítinků,

žádný neví, co povědět vám kráskám,

jen bez citů se k vám laská.

Odolávejte všem lichotivým,

poznejte jejich pravý základ ducha,

oni s šarmem oslnivým,

budou šeptat vám do ucha.

Nadále vzdorujte těm náhlým milovníkům,

kteří předstírají horlivost od prvních momentů

a přísahají prudkou vášeň.

Utahujte si z těchto planých přísah,

a abyste dali duši kázeň,

to věru stojí dlouhých snah.

Udržte jen trochu zalíbení,

Neodzbrojíte tak brzy vaši přísnou hrdost,

však na zdravém podezření,

závisí váš klid a vaše pevnost.

Ale to tím nechci říct, Madam, básně jsem již psala! Místo toho abych se přizpůsobila stylu postavy **P**ána Jourdaina, skládala jsem verše na způsob básníka Quinaulta! Ale já se teď co nejrychleji opět vrátím ke svému jednoduchému stylu, jelikož mám strach, že se stanu součástí pradávnej zášti vůči tomuto žertovnému moralistovi a že budu vinen za jeho napodobování a ničení jeho díla, jako to denně dělají mnozí nelítostní autoři.

Bystrá princezna aneb Dobrodružství Chytralky

V časech prvních křížových výprav se jeden král, z nevím, kterého evropského království, rozhodl vést válku proti pohanům v Palestině. Dříve než se vydal na cestu, dal do pořádku královské záležitosti a království svěřil do rukou jednomu schopnému ministrov. To by ještě nebyla žádná potíž, avšak to, co znepokojovalo krále ze všeho nejvíc, byla péče o jeho rodinu. Není to dávno, co přišel o královnu, svou manželku, která po sobě nezanechala ani jednoho syna. Král však byl otcem tří mladých princezen na vdávání. Moje kronika mi neprozradila jejich pravá jména, vím jenom, že ve šťastných časech přezdívali prostí lidé vrchnost podle jejich předností.

nebo nedostatků. Prvorozené princezně se říkalo Netečka, co znamená lhostejná v moderním slova smyslu, druhé se říkalo Žvanilka a třetí Chytralka. Tyto jména, která dostaly, odpovídala povahám tří sester.

Nikdy nikdo neviděl nikoho tak lhostejného, jak byla Netečka. Den co den, ještě v jednu hodinu po poledni nebyla vzhůru. Tak jak vylezla z postele, tak i vlezla do kostela – rozčuchaný účes, povolené šaty, po opasku ani vidu ani sluchu a k tomu jedna treпка tak, a druhá onak. Během dne se tato netečnost dala hlídat, ale princezna se nedala přimět k ničemu než k trepkám, jelikož byla k smrti unavená, jenom při pomýšlení na střevíce. Když Netečka dojedla, sedla si ke svému toaletnímu stolku, kde byla až do večera. Pozbytek svého času, tedy do půlnoci, si jenom hrála a pojídala. Pak trvalo téměř stejně dlouho ji vysvléct, jako ji obléct, a proto nikdy nešla spát dříve než za svítání.

Žvanilka vedla naprosto odlišný způsob života. Tato princezna byla velmi čilá a jen zlomek času věnovala sobě samé. Zato měla tak nepochopitelnou chuť mluvit, že od chvíle, kdy otevřela oči, až dokud neusnula, se jí pusa nezavřela. Zнала příběhy o špatných manželstvích, intimních vztazích nebo milostných pletkách nejen celého nádvoří, ale i těch nejprostších měšťanů. Měla přehled o všech ženách, které se dokonce doma dopouštěly drobných krádeží, jenom aby zazářily a také přesně věděla, kolik vydělávala služebná oné hraběnky nebo vrchní hotelu onoho majordoma. Aby znala všechny tyto drobnosti, poslouchala svou chůvu a švadlenu s větším nadšením nežli vyslance, a následně těmito historkami obtěžovala svého otce pana krále i ty nejbezvýznamnější sluhy, neboť když mluvila, nezáleželo jí na tom s kým. Toto nutkání mluvit moc princezně nepřidávalo. Navzdory jejímu vysokému postavení, její nedbalé způsoby dodávaly hradním mladíkům odvalu projevovat jí přízeň. Bez okolků naslouchala jejich lichotkám, aby jim pak mohla s nadšením odpovídat, jelikož musela za jakoukoliv cenu od rána do večera naslouchat nebo štěbetat. Žvanilka, jako i Netečka, se nikdy nenamáhala myslet, ani uvažovat či číst, a také se nikdy nezajímala o domácnost, ani o rozptýlení v podobě jehly a vřetenka. Zkrátka, tyto dvě sestry ve své věčné nečinnosti nikdy nezaměstnaly ani svého ducha, ani své ruce.

Mladší sestra dvou princezen měla naprosto odlišnou povahu. Neustále jednala duchapřítomně a samostatně. Byla výjimečně bystrá, a tak to ho neotálela zužitkovat. Uměla naprosto skvěle tančit, zpívat, hrát na hudební nástroje, ruční práce také zvládala s obdivuhodnou

zručností, čímž se často rozptylovala část něžného pohlaví. Starala se o pořádek a chod královského domu a díky své obezřetnosti překazila krádeže malých úředníků, neboť v té době chtěli okrádat vrchnost. Její schopnosti však tímhle nekončily: měla zdravý úsudek a byla tak neskutečně duchapřítomná, že se bez zaváhání věděla dostat z jakýchkoliv nepříjemností. Tato mladá princezna svou chytrostí odhalila nebezpečnou past, kterou jeden zlomyslný vyslanec narařčil na jejího otce pana krále. Šlo o jednu smlouvu, kterou král již málem podepsal. Tento proradný vyslanec však byl potrestaný, a to tak, že král změnil odstavec ve smlouvě a díky radám, které mu vnukla jeho dcera, se královi podařilo přechytračit chytráka samého. Tato princezna přišla na další lest, kterou chtěl jeden ministr nastražit na krále. Díky radě kterou dala otci, se tento podvod obrátil proti němu. Princezna se i při několika dalších příležitostech zachovala prozíravě a důvtipně, a to v takové míře, až ji lidé dali přezdívku Chytralka. Král ji měl mnohem raději než jeho další dcery, a natolik spoléhal na její zdravý úsudek, že kdyby měl za dceru pouze ji, mohl by klidně odjet. On se však natolik obával chování dvou dalších dcer, že mohl spoléhat jenom na způsoby Chytralky. Aby si byl jistý chodem domácnosti, tak jak si ním byl jistý u svých poddaných, učinil opatření, o nichž teď budu vyprávět.

~

Vy, která jste znalkyně všech oblastí starověkých děl, nepochybuji, drahá Hraběnko, že jste alespoň stokrát slyšela o kouzelných schopnostech víl. Král, o kterém vám vyprávím, byl blízkým přítelem jedné z těchto nadpřirozených žen, kterou se jednou vydal hledat, aby jí vylíčil znepokojení týkající se jeho dcer. Řekl jí: „Dvě nejstarší dcery, které mi dělají starost, nikdy neučinily jakýkoliv skutek proti svým povinnostem, ale jsou tak málo duchaplné, nerozvážené a všechno jim je tak lhostejné, že mám strach, aby se po dobu mé nepřítomnosti nezamotaly do nějaké pošetilé pletky. Co se týče Chytralky, nepochybuji o její ctnosti, nicméně, abych byl spravedlivý, s ní musím zacházet tak jako s ostatními. A proto tě prosím, moudrá Vílo, abys připravila tři skleněné vřetánka pro moje dcery, která budou zhotovená s takovou zručností, že každé vřetánko se zlomí té, která spáchá něco proti svému osudu.“ Protože byla tato víla jednou z nejzručnějších, dala králi tři kouzelná vřetánka, která byla propracovaná s veškerou důsledností pro splnění účelu. Ale jemu toto opatření nestačilo. Zavedl tedy princezny do jedné převysoké věže, stavěné na liduprázdném místě. Král řekl princeznám, že se mají v této věži usadit po celou dobu, co bude pryč a zakazuje jim přijímat jakékoliv návštěvy. Také jim odebral veškeré

služebníky, jako i všechny služebné, a poté co jim daroval kouzelná vřetánka a objasnil jim jejich moc, políbil princezny na rozloučenou, zavřel dveře věže, jejichž klíč si vzal s sebou a zmizel.

~

Paní, možná si myslíte, že princezny tam málem umřely hladu, no opak je pravdou. Bylo o ně postaráno tak, že se připevnila kladka k jednomu z oken věže, na ní se připevnilo lano, ke kterému byl přivázán košíček, který spouštěly dolů každý den. Do tohoto košíku vždy dostávaly zásoby na celý den a poté, co si ho vytáhly nahoru, vytáhly lano pečlivě zpátky do pokoje.

Netečka a Žvanilka vedly v této samotě život, který je doháněl k zoufalství. Člověk by si ani nedovedl představit, nakolik byly tyto princezny otrávené, no musely se krotit, jelikož jim byly zhotovené neúprosné vřetánka, a měly strach, že i sebemenší podezřelé chování zapříčiní jejich rozbití. Co se týče Chytralky, ta se rozhodně nenudila. Její vřeteno, jehla a hudební nástroje jí poskytovaly zábavu a kromě toho, na příkaz ministra, který řídil stát, princezny dostávaly do košíku dopisy, ve kterých se dočetly o všem, co se děje v království i mimo něj. Král mu k tomu dal svolení, a aby si ministr získal přízeň princezen, neodpustil si být v tomto ohledu dosti přesný. Chytralka četla všechny zvěsti s veškerou ochotou a přinášelo jí to rozptýlení. Co se týče jejich dvou sester, neráčily se toho sebemeně účastnit. Říkaly, že jsou příliš utrápené na to, aby jim tato maličkost přinesla nějakou zábavu. Po dobu otcoví nepřítomnosti potřebovaly alespoň karty, aby se rozptýlily. Jejich život jen smutně plynul a ony dál nařikaly nad svým těžkým osudem. A myslím si, že také nezapomněly zmínit, že by raději žily šťastně, nežli se narodily s královskou krví.

~

Jeden den, když byla Chytralka zaměstnaná četbou drobných dílek ve svém pokoji, její sestry zbadaly z okna věže jednu ubohou ženu v roztržených hadrech, která k nim žalostně volala. Prosila je se spojenýma rukama ať ji pustí do zámku a líčila jim, že je jen nešťastná cizinka, která ovládá mnoho různých věcí, a že jim bude sloužit s nejsvědomitější spolehlivostí. Zpočátku si princezny vzpomněly na rozkaz jejich otce pana krále, že nesmí nikomu dovolit vkročit do věže. No Netečka už byla tak otrávená, že jí nemá kdo sloužit a Žvanilka tak znechucená, že její sestry

byly jediné, s kým mohla mluvit, že chuť jedné být dokonale učesaná a zanícení té druhé mít o osobu víc se kterou bude moct štěbetat, je přivedly k závěru, nechat bídnou cizinku vstoupit. „Myslíte si,“ zeptala se Žvanilka své sestry, „že příkaz krále se také týká lidí, jako je tato chudinka? Já si myslím, že jí můžeme přijmout bez jakýchkoliv následků.“ „Jednejte podle vašeho uvážení, má sestro,“ odpověděla Netečka. Žvanilka, která se nemohla dočkat souhlasu, ihned spustila košík dolů. Ubožáčka se do něho posadila a princezny ji vytáhly za pomoci kladky. Když se žena ocitla před nimi, její děsivě špinavý hábit je zcela znechutil. Chtěly jí dát něco jiného, ale ona jim řekla, že se převlékne až na druhý den a že si prozatím promyslí, jak jim bude sloužit. Hned jak domluvila, se Chytralka vrátila ze svého pokoje. Byla neobvyčejně překvapená, když spatřila tuto neznámou s jejími sestrami. Ty jí řekly, z jakých důvodů ji vpustily nahoru a Chytralka, jelikož to už byla hotová věc, v tichosti zamlčela zármutek z této nerozvážnosti. Avšak tato nová služebná oběhala stokrát celou věž pod záminkou služeb, **no** ve skutečnosti jen chtěla prozkoumat uspořádání uvnitř.

Raději vám to objasním. Paní, nevím, jestli už o ní začínáte pochybovat, ale tato převlečená chuděra mohla být v tomto zámku tak nebezpečná, jako byl kníže Ory v klášteře, do kterého vstoupil maskovaný za prchajícího abatyše. Ať vás už víc nedržím v napětí, řeknu vám alespoň, že tato osoba zakrytá hadry je prvorozeným synem jednoho mocného krále, souseda otce princezen. Tento mladý princ, který byl tehdy jednou z nejfalešnějších bytostí, ovládal svého otce pana krále a ani k tomu nepotřeboval tolik důvtipu, jelikož měl tento král tak klidnou a laskavou povahu, že byl přezdíván Dobromysl. Co se týče mladého prince, protože jednal jenom pomocí lží a okolků, lid mu dal přezdívku Lstirádomil, zkráceně Lstirád. Měl jednoho mladšího bratra, který byl obdařen tolika dobrými vlastnostmi, kolika byl obdařen jeho starší bratr těmi zlými. Nicméně, navzdory odlišným povahám, bylo mezi těmito dvěma bratři tak dokonalé pouto, že se tomu všichni divili. Kromě dobrých povahových vlastností mladšího bratra, jeho krásná tvář a jeho laskavost byly natolik pozoruhodné, že z nich vzniklo jméno Líbivid.

Byl to princ Lstirád, který vnuknul poslovi jeho otce pana krále ten zlomyslný skutek, který obrátila Chytralka svým důvtipem proti nim. Lstirád, který již neměl moc v lásce otce princezen, si ho tímhle skutkem zcela zneprátelil. Proto když se dozvěděl o opatřeních, které učinil král vůči svým dcerám, dopřál si jednu velikou zlomyslnou radost a rozhodl se přelstít obezřetnost tak nedůvěřivého otce. Lstirád obdržel od svého otce pana krále souhlas k

vycestování pod výmluvami, které si vymyslel a učinil opatření, díky kterým se dostal do věže princezen, jak jste **to** sami mohli vidět.

Při prozkoumávání hradu si princ všimnul, že princezny mohly být snadno zaslechnuté kolemjdoucími a vyvodil z toho, že by měl zůstat ve svém převlečení po celý den, protože by mohly, kdyby si tak umyslely, zavolat na všechny a byl by potrestán za tak opovážlivý skutek. Tak si tedy ponechal své hadry po celý den, jako i vzhled profesionální chuděry a večer, zatímco tři sestry večerely, ze sebe shodil šaty, které ho zahalovaly a tím odhalil jeho jezdecký oděv posetý zlatem a drahokamy. Ubohé princezny byly tak zděšené tím, co viděly, že se všechny okamžitě rozutekly.

~

Chytralka a Žvanilka, které byly obratné, se rychle dostaly do svých pokojů, ale Netečka, která měla stěžejní zvyk kráčet, byla v mžiku lapená princem. Okamžitě seskočil k zemi, přiznal jí, kdo **je** a řekl jí, že pověst její krásy a její portréty ho přinutily opustit pohodlí královského dvora, aby ji mohl přijít nabídnout své slovo a víru. Netečka byla zprvu tak zaskočená, že nebyla schopna dát žádnou odpověď princovi, který byl pořád na kolenou. Se zápallem na ní naléhal, aby ho přijala za svého chotě a po spoustě sladkých řečí a nesčetném ujišťování, mu lhotejná princezna neměla sílu odporovat, a tak Lstirádovi uvěřila a netečně přijala jeho slib. Další formality týkající se tohoto sňatku nepostrádala, proto také přišla o své vřetánko, které se roztříštilo na tisíce kousků. Nicméně, Žvanilka a Chytralka byly neobyčejně znepokojené. Odděleně se vypravily do svých pokojů, do kterých se zavřely. Jejich komnaty byly dost vzdálené jedna od druhé, a protože se o sebe navzájem bály, strávily bezesnou noc.

Následující den zavedl zlomyslný princ Netečku do komnaty, která byla na samém konci zahrady. Tam princezna přiznala Lstirádovi, jaký má strach ze svých sester a že nemá odvalu se jim ukázat na oči, jelikož má obavy, že jí vytknou její sňatek. Princ jí na to řekl, že se postará, aby to odsouhlasily a po několika promluvách odešel a zavřel Netečku bez toho, aby si toho vůbec všimla. Poté se pustil do pečlivého hledání jejich sester.

Nějaký čas trvalo, dokud nezjistil, ve kterých pokojích se princezny schovávaly. Jelikož byla Žvanilčina potřeba neustále mluvit důvodem, proč mluvila sama pro sebe a nahlas si stěžovala, princ se přiblížil ke dveřím jejího pokoje a zahlédl ji přes klíčovou díрку. Lstirád k ní

mluvil přes dveře a řekl jí, stejně jako její sestře, jakou námahu mu dalo vstoupit do věže jenom aby jí mohl nabídnou svou věrnost a své srdce. Přehnaně vychvaloval její krásu a jejího ducha a Žvanilka, která byla tak přesvědčená, že oplývala výjimečnou mocí, byla natolik naivní, aby uvěřila všemu, co jí princ říká. Odpověděla mu proudem slov, která nebyla právě nepřijemná. Tato princezna musela mít skutečně nenasytnou potřebu pořád mluvit, když se tomu poddávala i v těchto chvílích, jelikož byla v stavu děsné malátnosti – za celý den nic nesnědla, protože v jejím pokoji ani neměla nic vhodného k snědku. Jelikož byla taky nesmírně líná a nemyslela na nic jiného než na neustálé mluvení, neměla žádný cit pro předvídavost. Když něco potřebovala, obrátila se na Chytralku, a tato vlídná princezna, která byla na rozdíl od svých sester pracovitá a prozíravá, měla vždy v pokoji velké množství marcipánu, těsta, tekutých ale i sušených zavařenin, které sama vlastnoručně dělala. Žvanilka však tuto výhodu neměla a byla poháněná hladem a něžnými slůvkami, které jí princ našeptával přes dveře. Proto tomuto svůdníkovi nakonec otevřela, on znovu předvedl své představení, kterého roli měl skutečně dobře nacvičenou. Poté vyšli oba z pokoje a vybrali se do místnosti, ve které našli všechny možné druhy občerstvení, jelikož se košíček zásoboval pro princezny předem. Žvanilka byla zprvu v rozpacích, že toho pro její sestry moc nezbude, ale pak si vzala do hlavy, nevím, z jakého důvodu, že jsou bez pochyby obě zavřené v pokoji Chytralky, kde jim nic nechybí. Lstirád udělal všechno proto, aby ji v této myšlence utvrdil a řekl jí, že za nimi půjdou kolem večera. **No** ona s ním nesouhlasila a odvětila mu, že za nimi půjdou **po tom**, co se nají. Když se princ s princeznou společně najedli, Lstirád se chtěl jít podívat do hezké hradní komnaty. A tak podal ruku princezně, která ho tam zavedla a kde ji hned začal projevovat náklonnost a výhody, které by nabyla, kdyby se za něj provdala. Řekl jí, tak jak Netečece, že musí přijmout jeho věrnost teď, protože jestli by se potkala se svými sestrami dříve, než si ho vezme, tak by jí to určitě vylouvaly, jelikož je princ tím nejmocnějším sousedním princem a bylo by prospěšnější se oženit s prvorozenou dcerou než s ní a ona by proto nikdy nepřistoupila na tento svazek, po kterém on nekonečně prahnul. Žvanilka, po několika bezvýznamných proslovech, byla stejně potrhlá jako její sestra, a tak prince přijala za svého chotě. Avšak, až když se vřetánko roztříštilo na stovky kusů, si princezna vzpomněla na jeho účinky.

Kolem večera se Žvanilka s princem vrátili do pokoje a první, co princezna zbadala bylo její roztříštěné vřetánko. Tento pohled ji rozrušil a princ chtěl vědět proč. Jelikož byla posedlá mluvením, držet jazyk za zuby nebylo jejích silách, a proto Lstirádovi hloupě vyradila tajemství

tří vřetánek. Princ pocítil podlou radost, že král, otec princezen, se dozví o špatném chování jeho dcer. Každopádně, Žvanilku přešla chuť jít za jejími sestrami, jelikož se obávala, a to oprávněně, že neschválí její rozhodnutí. Princ jí však nabídl, že za nimi půjde a prý ví, jak je přesvědčit a utvrdit. Princezna usnula okamžitě po tom, co ji ubezpečil, poněvadž po celou noc oka nezavřela. A jak spala, Lstirád ji zavřel na klíč, tak jako Netečku.

Mýlím se, kouzelná Hraběnko, když řeknu, že Lstirád je jeden velký darebák, a ty dvě princezny zbabělé a nerozvážné bytosti? Velmi se zlobím na takových lidí, a nepochybuji, že vy také, **no** vůbec nemusíte mít strach, jim všem se to vymstí. Jenom rozumná a odvážná Chytralka bude ta, která vynikne.

Když tento zrádný princ uzavřel Žvanilku, vkradnul se do všech hradních místností a jelikož byly všechny otevřené, usoudil, že jediná zavřená místnost bude jisto ta, ve které se uchýlila Chytralka. Protože již měl připraven svůj opakující se proslov, vydal se ke dveřím Chytralky, kde jí odříkával ty samé věci, co její sestram. Ale tato princezna, která nebyla tak naivní jako její starší sestry, ho poslouchala dosti dlouze, ale neodpovídala mu. Nakonec, jelikož věděla, že princ si je jistý, že je uvnitř, řekla mu, že jestli jí říká pravdu a skutečně k ní projevuje tak silné a čisté city o kterých se jí snaží přesvědčit, tak ho prosí, aby sešel dolů do zahrady, zamknul za sebou dveře a pak s ním bude mluvit kolik jen bude chtít, a to přes okno jejího pokoje, které vede do zahrady. Lstirádovi se tento nápad nelíbil, **no** princezna stála pořád na svém a dveře mu otevřít nechtěla, a tak tento zlomyslný princ, pohlcený netrpělivostí, šel po kladku a vrazil do dveří. Spatřil tam Chytralku ozbrojenou kladivem, které náhodou zůstalo v šatníku, který byl poblíž jejího pokoje. Nepokoj princezně zabarvoval pleť a ačkoli byly její oči plné hněvu, Lstirádovi připadala čarovně krásná. Chtěl se jí hodit k nohám, **no** ona jen ustoupila a hrdě prohlásila: „Princi, jestli se ke mně přiblížíte, protnu vám hlavu tímto kladivem.“ „Cože, krásná Princezno!“, vykřiknul Lstirád svým falešným hlasem. „Lásku, kterou k vám cítím mi oplácíte nenávistí!“ Znova jí přes celou místnost začal namlouvat nezkrotnou vášeň, kterou v něm podnítila pověst o její kráse a její kouzelné duši. Dodal, že se přestrojil jenom aby jí s úctou nabídl své srdce a svou ruku a požádal ji, aby mu odpustila nátlak jeho vášně, kvůli kterému prorazil její dveře. Na závěr se jí snažil přesvědčit, tak jako i její sestry, že by mělo být v jejím zájmu ho přijmout za svého chotě co nejdřív. Taky jí řekl že tím, že myslel jen na ní, nemá tušení, kam se mohly podít její sestry princezny, protože ani neměl důvod je hledat. Vychytralá

princezna předstírala, že obměkčila a řekla mu, že napřed je třeba najít její sestry a pak všichni spolu učiní další opatření. No Lstirád jí odpověděl, že se nemůže přimět jít hledat princeznu, dokud si ho Chytralka nevezme, protože její sestry tomu budou chtít zabránit, dle práva prvorozeného dítěte.

Chytralce, která právem nedůvěřovala tomuto proradnému princovi, se po této odpovědi zdvojnásobili podezření. Zachvěla se při pomyslení, co se mohlo přihodit jejím sestřím a rozhodla se je rázem pomstít, co by jí umožnilo vyhnout se tomu samému neštěstí. Tato mladá princezna tedy Lstirádovi řekla, že si ho bez obtíží vezme za choť, no je přesvědčená, že sňatky, které se konají večer, nikdy neskončí šťastně, a tak ho prosí, ať svatební obřad, kde si slíbí věrnost, odloží na zítřejší ráno. Dodala, že ho může ubezpečit, že princeznám nic nesdělí a požádala ho, ať ji nechá chvíli o samotě rozjímat. Pak ho prý zavede do komnaty, kde bude mít pořádnou postel a ona se poté zavře do svého pokoje, kde bude až do druhého dne.

Lstirád, který nebyl tou nejsmělejší bytostí a před očima měl pořád Chytralku vyzbrojenou velkým kladivem se kterým si hrála jako s vějířem, k mému údivu, přivolil k princeznu přání a nechal ji tedy o samotě přemýšlet. Když se vzdálil, Chytralka běžela připravit jeho postel, která byla umístěná přímo nad otvorem na odpad. Tato komnata byla stejně čistá jako kterákoliv jiná, ale do tohoto velkého otvoru se házely všechny možné odpadky. Chytralka položila na tu díru dvě chatrné překřížené hole, na které svědomitě postavila postel a ihned se vrátila zpátky do svého pokoje. Po chvíli za ní přišel Lstirád a princezna ho zavedla tam, kde na něj čekala postel a pak zmizela. Princ, bez toho, aby se svlékl, se s nedočkavostí hodil na postel a jeho tíha jedním rázem přelomila hůlky a on spadnul na samé dno odpadu, bez možnosti se něčeho zachytit, a tak mu na hlavě povyskakovala spousta boulí a skončil celý dolámaný. Pád prince nadělal v odpadové rouři hodně hluku a mimochodem, nebylo to tak daleko od pokoje Chytralky. Ona proto ihned věděla, že její past měla úspěch, ve který tak doufala a pociťovala z něj příjemnou radost. Nedovedete si ani představit, jak byla spokojená, když slyšela jak čvachtá v kanálu. O tento trest si pěkně koledoval a princezna z toho měla právem požitky. Ale její radost ji natolik zaměstnávala, až zapomněla na svoje sestry. Její první starostí proto bylo je najít. Žvanilku našla bez sebemenší potíže. Po tom, co Lstirád zavřel tuto princeznu na dvakrát, nechal klíč ve svém pokoji. Chytralka rychle vešla do tohoto pokoje a rachot který dělala rázem vzbudil její sestru. Ta byla hodně zmatená, když ji zbadala. Chytralka jí vylíčila jakým způsobem se jí

povedlo zbavit se zrádného prince, který přišel aby je potupil. Žvanilka zůstala po této zprávě zcela ohromená, protože navzdory jejímu žvanění moc rozumu nepobrala a bláhově věřila všemu, co jí Lstirád řekl. No ve světě jsou i další takoví naivní lidé. Tato princezna na sobě nedala znát všechnu svou bolest, vyšla tedy ze svého pokoje a spolu s Chytralkou šly hledat Netečku. Prohledaly všechny hradní komnaty, no po jejich sestře ani stopy. Nakonec Chytralce přišlo na um, že ještě může být v zahradní komnatě, kde ji taky našly, mdlou ze zoufalství a bezmocnosti, jelikož za celý den nic nesnědla. Princezny jí poskytly veškerou potřebnou pomoc, následně si společně všechno objasnily, co ovšem zapříčinilo Neteče i Žvanilce ukrutnou bolest a pak si šly všechny tři odpočinout.

Nicméně Lstirád strávil velmi nepříjemnou noc a když nadešel nový den, necítil se o nic líp. Tento princ se pořád nacházel pod zemí, kde ani nemohl pořádně vidět, jelikož tam světlo vůbec nedosáhlo. Avšak, díky přehnanému zmítání od bolesti se mu podařilo objevit otvor, který vedl do řeky, dosti vzdálené od zámku. Našel způsob, aby ho uslyšeli lidé, kteří v této řece loví a podařilo se mu v nich vyvolat soucit. Nechal se přepravit na dvůr jeho otce pana krále, kde se nechal beze spěchu vyléčit a nepřízeň, která se mu přihodila v něm podnítila tak silnou nenávist vůči Chytralce, že přestal myslet na zotavování a ihned začal smýšlet pomstu. Tato princezna prožívala velmi smutné chvíle, hrdost pro ni byla tisíckrát cennější než sám život, a hanebná slabost její sester v ní vyvolávala pocity beznaděje, se kterými se stěží dokázala smířit. Nicméně, špatné zdraví dvou princezen, zapříčiněné následky jejich hanebných sňatků opět uvádělo Chytralčinu vytrvalost do pozoru. Lstirád, který již byl dovedným podvodníkem, si připomenul, co všechno ho stála tato příhoda, a stal se tak z něj prvotřídní potměšilec. Odpad ani zhmožděnin v něm nevyvolaly tolik zármutku jakou byla zlost při pomyšlení, že někdo může být ještě víc mazaný než on sám. Tušil, co zapříčinily jeho dva sňatky a aby přivábil chatrné princezny, nechal jim pod okna zanést veliké bedny naplněné stromy plnými čerstvého ovoce. Netečka a Žvanilka bývaly často v okně, a proto si ihned tohoto ovoce všimly. Ihned se jich zmocnila silná chuť, a proto vyslaly Chytralku aby se spustila v košíku a nasbírala z něj. Laskavost této princezny byla dosti veliká, proto svým sestrám ráda vyhověla. Šla tedy dolů a přinesla jim to dobré ovoce, které snědly jedním hltém. Na druhý den se tam objevil jiný druh ovoce, co znamenalo, že princezny opět propadla prudká chuť a Chytralku čekal další velkorysý skutek. Ale Lstirádovi skrytí důstojníci, kterým první pokus polapit princeznu nevyšel se

tentokrát nespolehali na náhodu. Zmocnili se Chytralky a odvedli ji, přímo před očima její sester, které si ze zoufalství mohly všechny vlasy vytrhat.

~

Lstirádovi kumpáni si vedli moc dobře a zavedli Chytralku do jednoho společného domku, kde se princ postupně zotavoval. Jelikož byl vůči této princezně od hněvu celý bez sebe, řekl jí stovky hrubých slov, na které ona vždycky odpověděla s rázností a náležitou velkomyslností hrdinky, kterou taky byla. Nakonec, po tom, co ji několik dní věznil ji nechal zavést na vrch jedné neobyčejně vysoké hory kam on sám přijel chvilku po ní. Tam jí oznámil, že ji nechá zemřít takovým způsobem, že se jí pomstí za všechno, co proti němu spáchala. **Tento** zlomyslný princ pak Chytralce nemilosrdně ukázal na sud, ve kterém byly nože, břitvy a skoby a řekl jí, že ji potrestá tak, jak si to zaslouží, a proto ji do tohoto sudu hodí a nechá ji skutálet z vrchu hory. Ačkoli Chytralka nebyla Římankou, nebyla o nic víc vystrašená mučením, které jí čekalo, než by byl kdysi hrdina Régulus, kdyby ho čekal ten samý osud. Mladá princezna si přesto zachovala svou veškerou důstojnost a duchapřítomnost. Místo toho, aby Lstirád obdivoval její hrdinskou povahu, ta ho naopak ještě víc rozčílila a on si přál urychlit její smrt. V tom se sklonil k otvoru sudu, který měl být prostředkem jeho pomsty, aby se přesvědčil, jestli je dobře zásobený všemi smrtelnými zbraněmi. Když Chytralka zahlédla, jak se její pronásledovatel pozorně dívá, víc neztrácela čas, šikovně ho hodila do sudu a skutálela ho z vrchu hory, bez toho, aby princezi dopřála čas vzpamatovat se. Poté se dala na útěk a princovi důstojníci, kteří s neobyčejným zármutkem pozorovali, jakým způsobem chtěl jejich pán zacházet s touto hodnou princeznou, neměli vůči se za ní rozběhnout a zastavit ji. Ostatně, byli tak vyděšení z toho, co bude se Lstirádem, že nemysleli na nic jiného než se pokusit zastavit sud, který se prudko kutálel. **No** jejich snaha byla zbytečná, jelikož se kutálel na samý spodek hory, odkud ho vytáhli posetého ranami.

Lstirádova nehoda uvedla krále Dobromysla a prince Líbivida do zoufalství. Co se týče královského obyvatelstva, toho tato událost vůbec nezasáhla, jelikož Lstiráda nenávidělo. Nejzvláštnější proto bylo, že mladý princ, který měl tak ušlechtilé a velkorysé cítění, dokázal natolik milovat tohoto nedůstojného bratra. **No** taková byla laskavá povaha Líbivida, který byl silně navázán na všechny své příbuzné a Lstirád mu vždycky prozíravě projevoval tolik přízně, že tento šlechetný princ by si nikdy neodpustil, kdyby mu to s pohotovostí neopětoval. Líbividovi

proto způsobily zranění jeho bratra palčivou bolest a udělal všechno pro to, aby se rychle zahojily. Nicméně, navzdory všem možným úsilím se Lstirádovi vůbec neulevovalo. Ba naopak, jeho rány vypadaly, že se pořád víc a víc zaněčují a dlouze ho svírají.

~

Po tom, co se Chytralce podařilo vysvobodit ze strašivého nebezpečí se šťastně vrátila do zámku, kde nechala své sestry a netrvalo dlouho a už zas musela čelit dalším zármutkům. Obě totiž přivedly na svět jednoho syna, z čeho byla Chytralka hodně zahanbená. To však princezně neubralo z její statečnosti. Měla takovou potřebu zatajit ostudu její sester, že se musela vystavit dalšímu nebezpečí. S veškerou obezřetností učinila všechna opatření, aby její plán vyšel.

Převlékla se za muže, zavřela děti do krabic, na kterých udělala malé dírký na úrovni úst, aby přes ně mohly dýchat. Vzala koně, vzala krabice spolu s nějakými dalšími a s tímto vybavením vstoupila do hlavního města krále Dobromysla, ve kterém byl Lstirád. Tam se Chytralka dozvěděla, že způsob, jakým princ Líbivid odměňuje za léky určené pro jeho bratra přilákal na královský dvůr šarlatány z celé Evropy. V těch časech se totiž spousta podvodníků bez práce a bez nadání vydávalo za zázračné bytosti, které jsou obdařené nebeskými vlohami, které jim umožňují vyléčit všechny druhy nemocí. Tito šarlatáni, jejichž jedinou dovedností bylo směle šálit, si v lidech vybudovali víru. Věděli jich přesvědčit svým neobyčejným zevnějškem a zvláštními jmény, která si dávali. Tito různí lékaři nikdy nezůstávají tam odkud pochází a výhoda, že pochází zdaleka má přidanou hodnotu u prostého lidu. Vynalézavá princezna, která si toto všechno zjistila, jsi dala skvělé cizí jméno Sanatio. Potom nechala rozhlásit na všechny strany, že přijel rytíř Sanatio s nadpřirozenými schopnostmi, kterými dokáže vyléčit všechny možné zranění, i ty nejnebezpečnější a nejzákeřnější. Líbivid nechal ihned poslat po údajného rytíře. Chytralka přišla, zahrála se na nejzkušenějšího lékaře z celého světa, odřekla pět šest slov s dovedností zkušeného jezdce, nic tomu zkrátka nechybělo. Princezna byla překvapená pěkným vzhledem a příjemnými způsoby Líbivida a po chvíli diskutování o Lstirádových poraněních řekla, že přinese lahvičku zázračné vody, zatímco nechá přinést dvě krabice, ve kterých jsou ty správné masti, určené pro samotného prince. V tom převlečený lékař odešel a už se nevracel.

Všichni se nemohli dočkat jeho příchodu a nakonec, když ho chtěli jít popohnat, bylo slyšet výkřiky malých dětí z pokoje Lstiráda. To všechny zaskočilo, jelikož on přeci žádné děti neměl. Někdo chvíli příznivě naslouchal a zjistilo se, že ty výkřiky vycházejí z krabic Sanatia.

Byli to ovšem Chytralčiny synovci. **Tato** princezna jich ještě před příchodem do paláce pořádně nakrmila, **no**, protože to už bylo dávno, chtěli nakrmit znovu a dávali to najevo plačtivým zpíváním. Krabice se otevřely a všichni byli překvapeni, když tam zahlédli dva moc krásné, živé kloučky. Lstirád okamžitě zatusil, že jde o další Chytralčin kousek. Ovládla ho nepopsatelná zlost a jeho bolesti tak **zesilněly**, že na něm bylo vidět, že to nepřežije. Líbivida pohltil smutek a Lstirád, zlomyslný do svého posledního dechu si umínil zneužít citlivosti jeho bratře. „Princi, vždy jste mě milovali a teď oplakáváte můj konec. Již nebudu potřebovat důkazy vašeho přátelství ve svém životě. Umírám, **no**, jestli jste si mě doopravdy tolik ctil, slibte mi, že mi splníte mé jediné přání, které vám teď řeknu.“ Líbivid byl při pohledu na svého bratra v stavu kdy nebyl schopen mu cokoliv odepřít, a tak mu slíbil, těmi nejvážnějšími přísahami, že mu splní všechno, co si bude přát. Jakmile Lstirád zaslechl **tyto** slova, řekl svému bratři líbaje ho: „Odcházím v pokoji, **Princi**, jelikož budu mstěn. Prosba, kterou na vás mám je požádat Chytralku o ruku hned jak zemřu. Jsem si jist, že tato lišácká princezna bude souhlasit a hned jak se jí zmocníte, probodnete její hrud' dýkou.“ Líbivid se při těchto slovech zachvěl **od hrůzy** a litoval neopatrnosti jeho slibů. **No** už nezbyval čas na odvolání a on nechtěl projevovat jakékoliv známky lítosti před svým bratrem, který chvíli na to vydechnul. Král Dobromysl pocítil soucitný žal. Co se týče lidu, ten ani zdaleka nelitoval Lstiráda a byl potěšen, že jeho smrt zabezpečila trůn Líbividovi, kterého povaha je všemi uznávána.

~

Chytralka, která se opět šťastně vrátila za svými sestrami, se brzy dozvěděla o Lstirádově smrti a o něco později byl princeznám ohlášen návrat jejich otce pana krále. Král nedočkavě vstoupil do věže princezen a jeho prvním přáním bylo vidět skleněné vřetánko. Netečka vzala Chytralčino vřetánko, ukázala ho králi a pak ho z hluboké úcty odnesla odkud ho vzala. Žvanilka vykonala ten samý kousek a Chytralka na závěr přinesla své vřetánko. Král však byl podezřívavý a chtěl vidět všechny tři vřetánka **naraz**. Jenom Chytralka mohla ukázat to své, a to krále tak rozčílilo, že okamžitě vyslal své dvě prvorozené dcery za vílou, která jim dala vřetánka a požádal ji, aby je navěky hlídala u sebe po celý jejich život a aby byly patřičně potrestány. Pro začátek je víla potrestala tak, že je zavedla do malé galerie svého začarovaného zámku, kde nechala namalovat životní cesty ohromného množství slavných žen, které se proslavily svou ctností a svým namáhavým životem. Díky kouzelným účinkům její čarovné moci se všechny tyto postavy dovedly hýbat a byly činné od rána do večera. Ze všech stran bylo vidět trofeje a psané zásady na

počest těchto mravných žen. Nebyla to právě ta nejmenší potupa pro tyto dvě sestry, aby srovnávaly úspěchy těchto hrdinek se svou opovrženíhodnou situací, kam je přivedla jejich žalostná nerozvážnost.

Aby toho nebylo málo, víla jim s vážností řekla, že kdyby si vedly tak dobře jako ty, které viděly na obrazech, nespady by do tak hanebných poblouznění, do kterých se zapletly a zdůraznila, že zahálka je zdrojem všech neřestí a příčinou všech neštěstí. Víla dodala, že aby jim navěky zabránila před dalším úpadkem, který by vedl k podobným neštěstím a aby mohly dohnat ztracený čas, zaměstná je, jak se patří. Přinutila proto princezny pustit se do těch nejtěžších a nejpodřadnějších prací a bez ohledu na jejich křehkost je vyslala do svých zahrad trhat hrách a škodlivé rostliny. Netečka nebyla schopna čelit beznaději, kterou zapříčinil způsob života, který neodpovídal jejím nárokům, a tak zahynula od žalu a únavy. Žvanilka, která časem přišla na způsob, jak v noci uniknout ze zámku, si o strom poranila hlavu a zahynula tak v rukách venkovanů.

Chytralka, díky svému zdravému rozumu tušila, jaký osud přistihl její sestry, a to jí způsobilo palčivou bolest. A k tomu se ještě dozvěděla, že princ Líbivid požádal o její ruku jejího otce pana krále, který ji odsouhlasil bez jakékoliv zmínky, jelikož v těch časech byla vzájemná náklonnost párů tou nejmenší starostí. Chytralku právem strásl, když se o tom doslechla, jelikož měla strach, aby nenávisť, kterou k ní choval Lstirád nevnikla do srdce jeho bratře, který měl Lstiráda tak rád a obávala se, že si ji chce vzít jenom aby ji obětoval svému bratrovi. Celá znepokojená se tedy šla poradit s dobrou vílou, která ji ctíla natolik, nakolik opovrhovala Netečkou a Žvanilkou. Víla však Chytralce nechtěla nic prozradit, jediné, co jí řekla bylo: „Princezno, jste moudrá a obezřetná, doposud jste učinila jen ty správná opatření, jelikož jste si pořád připomínala, že je lepší dva krát měřit a jednou řezat. Jen se dál důsledně řiďte dle této důležité zásady a dosáhnete štěstí i bez mé čarovné pomoci.“ Chytralce se od víly nepodařilo zjistit žádné další vysvětlení, vrátila se tedy do paláce s nesmírným neklidem.

Po několika dnech byla tato princezna vdaná poslem, v zastoupení prince Líbivida a byla zavedená do jednoho nádherného kočáru aby se za ním mohla vypravit. Byla rovněž slavnostně zavedena do dvou prvních měst na hranicích krále Dobromysla a ve třetím se setkala s Líbividem, který jí vyjel vstříc na příkaz svého otce. Všichni byli překvapeni, když viděli smutek prince s blížící se svatbou, kterou si navenek tak přál. Byl to však sám král, který mu vyhlásil tuto válku a který ho vyslal proti jeho vůli vstříc princezně. Když ji Líbivid spatřil, byl

okouzlený jejím půvabem, a tak jí projevils poklonu, ale tak rozpačitým způsobem, že i dva dvořané, kteří věděli, jak je tento princ duchaplný a galantní, si začali myslet, že je to láska, kvůli které je princ v takových rozpacích. Celé město se rozeznělo radostnými hlasy a ze všech stran se ozývala jen hudba a ohňostroje.

Nakonec, po velkolepé večeři, byli oba manželé zavedeni do jejich komnaty. Chytralka, která si pořád připomínala zásadu, kterou jí víla zdůraznila, měla svůj cíl jasně stanoven. **Tato** princezna si získala přízeň jedné z žen, která měla klíč od komnaty, která jí byla určena a poručila jí ať jí tam přinese slámu, kožený měchýř, ovčí krev a střeva těch zvířat, které **ě** byli k večeři. Princezna šla do komnaty pod nějakou záminkou a sestrojila tam figuru ze slámy do které nacpala střeva a měchýř plný krve. Na závěr navlékla tu velkou loutku do spodničky a do nočního čepce. Když Chytralka dodělala tuto pěknou loutku, šla se připojit k ostatním a chvíli poté, byli princezna se svým chotěm odvedeni do jejich komnat. Po tom, co princezna strávila chvíli o samotě u svého toaletního stolku, dvorní dáma odnesla svícny a pak se vzdálila.

Chytralka okamžitě hodila slaměnou ženu do postele a skryla se do rohu pokoje. Princ, poté co **dva-tři krát** hodně nahlas povzdychnul, vzal svůj meč a probodl ním domnělé tělo Chytralky. V té chvíli zacítil, jak se krev řine do všech stran a figura tam nadále jen nehybně ležela. „Co jsem to udělal?“ vykřiknul Líbivid. „Proč! Po tolika krutých otřesech! Proč! Vzal jsem život té krásné princezně, a to jsem se narodil jen pro to abych ji miloval. Po tom, co jsem tolik váhal, jestli dodržím svoji přísahu za cenu zločinu. Byl jsem okouzlen od prvního momentu, co jsem ji spatřil. Nicméně, neměl jsem sílu vymanit se ze slibu, který ode mně žádal bratr posedlý hněvem v podobě tak nedůstojného požadavku. Ach nebesa! Můžeme vůbec pomyslet na potrestání ženy za to, že je příliš čestná? Dobrá! Lstiráde, vyhověl jsem tvé nespravedlivé mstě, **no** teď jdu pomstít Chytralku, a to mou smrtí. Ano, krásná Princezno, musím tím samým mečem...“ Při těchto slovech zaslechla Chytralka jak princi, pod vlivem emocí, spadnul jeho meč a jak si ho jde vzít, aby si ním přešel napříč tělem. Nechtěla, aby provedl takovou hloupost, a tak vykřikla: „Princi, já nejsem mrtvá. Vaše dobré srdce mi prozradilo vaši lítost a já jsem vás nevinným podvodem uchránila od spáchání zločinu.“ **Na to** Chytralka vylíčila princi Líbividovi o svém dobrém nápadu týkající se slaměné panny. Princ byl štěstím bez sebe, že princezna žije a obdivoval s jakou obezřetností jednala ve všech možných příležitostech a měl vůči ní nekonečný závazek za to, že mu zabránila před zločinem, nad kterým s hrůzou přemýšlel. Vždyť on sám nerozuměl tomu, jak mohl být tak slabý že neviděl, jak nicotné byly přísahy, na které musel

přistoupit. Nicméně, jestli by Chytralka nebyla dostatečně přesvědčená, že prozíravost je matkou jistoty, už dávno by byla mrtvá a její smrt by způsobila smrt Líbivida a pak bychom si marně lámali hlavu, jak zmatené princovi city musely být.

~

Ať žije obezřetnost a duchapřítomnost! Vždyť uchráníli tuto dvojici od těch nejstrašnějších neštěstí, aby jim byl dopřán ten nejkrásnější osud. Vzájemně sdíleli velikou lásku a prožili sled krásných dní v blahu a štěstí, které ani slovy nejdou popsat.

Voilà, Madam, tak to byl výjimečný příběh o Chytralce. Přiznávám, že je pouhým výplodem mé fantazie a že jsem ho vyprávěl trochu dlouho. Ale když vyprávíte pohádky, znamená to, že toho nemáte moc na práci a chcete se nějak rozptýlit a myslím si, že jejich prodloužení nic nestojí a alespoň tak oddálíte konec. Ostatně, zdá se mi, že to, co nejčastěji tvoří požitky z těchto žertovných historek jsou právě okolnosti. Možná si myslíte, půvabná Hraběnko, že je snadné je říct kratším způsobem. Ujišťuji vás, že když budete chtít, řeknu vám o

Chytralčiných dobrodružstvích jen několika slovy. Avšak, takhle si je tedy z dětství nepamatují, jelikož vyprávění trvalo nejmíň dobrou hodinu.

Nepochybuji, že víte, jak moc je tato pohádka proslulá, **no** nevím, jestli taky víte, co nám říkají tradice o jejím původu. Utrvují nás, že trubadúři a vypravěči z Provence si vymysleli Chytralku dávno před tím než Abélard, či slavný **H**rabě Thibaut de Champagne sepsali romány. Tento typ vyprávění obsahuje mravné ponaučení. Jistě jste si všimla, jak důležité je vyprávět je dětem, aby se naučily lásce k ctnosti. Nevím, jestli vám zvykli vyprávět o Chytralce, **no** co se týče mě,

Moje chůva mi mnohokrát,

místo bajek zvířecích,

vyprávěla pohádky,

o črtech morálních.

Nalézáme v nich i zlého **H**rabě,

on zapletl se do nectnosti hravě.

Kdyby neměl život plný neřestí,

teď by se nesvíjel od bolestí.

Jsou tam taky přirozeně,

dvě princezny nerozvážné,

nemilosrdně trestané,

neboť zapletly se hanebně,
kvůli netečnosti nevídané,
do pletky jedné ohavné.

No tak jak nalézáme,
v této hezké pohádce,
neřest potrestanou a ubohou,
nalézáme v ní i ctnost,
vítězící a blaženou.

Po mnoha nepředvídatelných událostech mohli konečně,
rozumná a obezřetná Chytralka,
a šlechetný princ Líbivid,
okusit dokonalé blaho společně.

Ano, tyto pohádky vás často překvapí,
více než skutečné události, či bajky zvířecí.

Tyto pohádky mi dělají velikou radost,

tak jako i všem dětem,
jelikož nejsou limitovány věkem.

Jestli chcete,
můžete pomocí vašich obdivuhodných vloh,
přikrášlit jakékoliv vyprávění nebo sloh.

Starobylá Galie vás o to žádá, drahá Hraběnko,
abyste ráčila vynést na světlo,
prosté, **no** hodnotné povídačky vymyšlené trubadúry,
jejichž mínění je zbarveno něčím mystickým,
a které se bez pochyb rovnají bajkám ezopským.

Hodnocení:

verše docela podařené, ale v hlavním textu je příliš velký počet míst k opravě, a to FPV ponechávám, jak je, i když by někde mohl být slovosled logičtější, a od pozn. P 165 už neopravuji větnou interpunkci;

modře jsou označeny interpunkce a překlepy, příp. opakované chyby („no“ místo „ale“) a slovakismy

Poměrně dobrá je zhruba 2. strana pohádky, tu byste mohla ve čtvrték číst, ještě upřesním, odkud kam. Opravte si ale pečlivě celý text.